

11. Dr. Fugulyán Katus nem ment férjhez, Károly nevű testvére (1889-1965) házasságából egy lány származott: Katus, Gulyás Istvánné, ki Miskolcon él.

Antalnak fia, dr. Fugulyán Gergely (Mátyásföld, 1920. január 20.- Mvh, 1996. március 27.) ki Marosvásárhelyen volt szemorvos.

Gergelynek Katalin nevű lánya ugyancsak orvos, ugyanott, fia pedig szintén Marosvásárhelyen sakkot tanít - dr. Fugulyán Katalin 1997. június 10-i levele szerint. Ez a fiú jelenleg az egyetlen férfi leszármazottja a kolozsvári Fugulyán családnak.

Összegzés

Mint a 90 személyt soroló névjegyzékből kitűnik, 36 családtagról van adatunk, kik a Fugulyán nevet viselték. A család származási helye Szamosújvár, honnan előbb Kolozsmonostorra, majd Kolozsvárra telepedtek le. Az első keresztelés, házasságkötés, elhalálozás adatait nézve az 1835. évre úgy Kolozsmonostoron, mint Kolozsváron a Fugulyánok már letelepedettnek számítanak.

Foglalkozásuk szerint legtöbbször kereskedők, a századfordulón megjelennek a hivatalnokok is: Gerő adóhivatalnok (1910-ben), Sándor bankellenőr (1914-ben). Minőségi emelkedés Katus, a hírneves szemorvos, unokaöccse Gergely, és ennek Katus nevű leánya, kik immár a harmadik generációban az orvostudomány szakemberei. A Grandpierre-Fugulyán kapcsolat igen mély intellektuális jellegű volt, idézzük Katus sorait 1926-ból, az akkor még nem is író ifj. Grandpierre Emilnek: "Az emberek többé-kevésbé, mindenütt egyformák. Hogy különbek legyünk náluk, az nem a foglalkozástól függ." Emici, a későbbi Kolozsvári Grandpierre Emil, 1930-31 között Katusnál töltött egy évnél többet, és erről az időszakról vallotta, hogy soha többé ily mélységében nem érezte az életet, ekkor talált valódi önmagára. Így, a Fugulyán-életfa gyümölcsei között joggal sorolhatjuk a ROSTA szerzőjét, ki elsőregényes huszonévesen berobbant a magyar irodalom élvonalába.

A magyar-örmény családok kimúlásának mintáját mutatja történetünk, leírásunk épp ezt hívatott megállítani, az útkeresést serkenteni.

Fancsali János

<><><><><>

Batári Ferenc főmúzeológus klubtagunk 1997. aug. 5-én az Iparművészeti Múzeumban előadást tartott az általa rendezett oszmán-török szőnyegkiállítás anyagáról és általában a szőnyegművészetéről, így köztük az örmény szőnyegekről is. A Klub tagjai közül mintegy 30-an vettek részt az előadáson, majd az ezt követő fehér asztal melletti kötetlen beszélgetésen. Köszönjük Batári Úrnak az önzetlen gesztust.

OSZMÁN TÖRÖK SZŐNYEGEK

Az Iparművészeti Múzeum, (Budapest, IX. Üllői út 33-37.), a XXXV. Orientalisztikai Világkongresszus alkalmával bemutatja világhírű szőnyeggyűjteményének legszebb darabjait. Az Iparművészeti Múzeum az isztambuli Török és Iszlám Művészeti Múzeu-

mot követően a török szőnyegművészet leggazdagabb kincstára, sőt 17. századi anyaga annak anyagát is felülmúlja.

A kiállításon számos olyan kora-oszmánkori alkotás látható, amely csoportjának legkiemelkedőbb darabjai: köztük a híres "Crivelli" szőnyeg, továbbá több variációban "erdélyi", hatszlopos "Ladik", "Gördes" stb. imaszőnyegek.

Ez az anyag a tavalyi év folyamán nagy sikerrel Londonban és Isztambulban is szerepelt. A keleti szőnyeg, amely egy távoli, egzotikus világ megnyerő, színpompás művészete, de mivel a régi magyar otthonok legkedveltebb dísze volt, ezt teljesen magunkénak érezhetjük.

A kiállítás az **Iparművészeti Múzeum** keleties hangulatú kupolatermében **1997. július 8- szeptember 14. között látogatható, keddenként díjmentesen.**

Batári Ferenc

A Fővárosi Örmény Klubban 1997. jul 17-én elhangzott előadás:

Fémművesség és az örménység

Címválasztásom, úgy gondolom, világosan elárulja, hogy meg akarom kerülni az örmény ötvösség fogalmát. Hiszen abban az esetben pontosítanom kellene, az ókori, középkori, az örmény államiság idején űzött, vagy éppen a diaszpóra ötvösségéről kívánok-e beszélni. Az ilyen megközelítésnek előfeltétele kellene, hogy legyen, az örökölt műtárgymennyiség meggyőző ismerete, már publikált feldolgozása. Mint átlagos ötvösisme-retekekkel rendelkező embernek, még arról sincs tudomásom, hogy ez a felmérés egyáltalán megtörtént-e, és ha igen, akkor hol és mikor került kiadásra. Ezért inkább csak arról kívánok beszélni, az idők folyamán milyen kultúrák hatása összegződhetett a tárgyalkotás azon területén, melyet az örménység, hasonlóan a világ valamennyi népéhez, nemes vagy színesfémekből létrehozott a közösségi ünnepei, a templomai vagy csupán önmaga ékesítésére. Az egyenes vonalú fejlődést feltételező történet szemlélet szerint a fémek megmunkálásának ismerete döntő fordulatot jelentett az emberiség "fejlődésében". Ezzel szemben, amikor a leleteket elemezzük, arra a meglepő eredményre jutunk, hogy a megjelenő technikák már első felbukkanásukkor készen vannak, és azokhoz a további évezredek már csak kiegészítésekkel járultak hozzá. Például a ma legkorábbinak ismert bronzszobor töredék (felirata alapján datálható, Krisztus előtt 2300-ból) olyan metallurgiai ismeretekről tanúskodik, amelyekhez nincs mit hozzáfűznünk. De ugyanezt elmondhatjuk a kovácsolt, kalapált, domborított vagy cizellált tárgyakról is, e korai darabok technikai megoldása mindig csak újabb rejtélyt állít elénk.

Az örmény nép múltjának kútjába ezúttal az Urartu-i királyság tárgyi hagyatékaig merülünk le. Ez a királyság nagyjából Nagy-Örményország területét foglalta el és a hetita birodalom, valamint az assír művészet emlékeivel rokonítható tárgyi emlékeiből bőven található Ankara, Jereván és Szentpétervár múzeumaiban.